

บทความวิจัย

การพัฒนาวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียน
เพื่อส่งเสริมการค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง
โดยการวิจัยของนักเรียนตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้

ผู้ศึกษาค้นคว้า

นางเนตรนภา อุดมศักดิ์

การศึกษานี้เป็นของการศึกษาวิจัยในชั้นเรียนวิชา ประวัติศาสตร์
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

การพัฒนาวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียน
เพื่อส่งเสริมการค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง
โดยการวิจัยของนักเรียนตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้

เนตรนภา อุดมศักดิ์

โรงเรียนสตรีศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

[Natenapa Udomsak](#)

Strisuksa Roi-et School

The Secondary Educational Service Area Office Roi-et

บทคัดย่อ

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 22 มุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนผู้สอนจำเป็นต้องจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนอย่างหลากหลาย และมีรูปแบบการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียนเพื่อสู่การวัดประเมินผลตามสภาพจริง จากหลักการและเหตุผล ดังกล่าว ผู้ศึกษาซึ่งสอนวิชามathกับสังคม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสตรีศึกษาพบว่า มีนักเรียนโดยส่วนรวม ร้อยละ 80 ยังไม่เข้าใจวิธีการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง และวิธีการค้นคว้าด้วยโครงงานเป็นวิธีการที่ลงทุนมากยุ่งยาก ใช้เวลาศึกษานาน และเป็นโครงการที่เกิดจากความคิดของครูเป็นส่วนมาก ทำเพื่อประกวดแข่งขันที่ฝึกให้นักเรียนที่เป็นตัวแทน 1-3 คน ส่วนนักเรียนที่เหลือไม่ทราบว่าครูจะมีกระบวนการวิธีการศึกษาค้นคว้าเลย แต่ก็ยังมีบางแห่งที่สอนให้ผู้เรียนรู้กระบวนการทำงานทุกคน นับว่าเป็นส่วนน้อยมาก จากปัญหาดังกล่าว ผู้ศึกษาจึงคิดวิธีการเรียนรู้เพื่อค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง อันจะส่งผลให้ครูและผู้เรียนได้เรียนรู้ไปพร้อมกัน ซึ่งนำไปสู่แนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้ ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อการพัฒนาสู่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง อย่างอิสระได้
 2. สนับสนุนการค้นคว้าหาความรู้ของผู้เรียนอันจะเป็นพื้นฐานสู่การเป็นนักวิจัยของผู้เรียน
 3. พัฒนาการเรียนรู้ตามแนวปฏิรูปสู่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542
- ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

วิธีการศึกษา

ผู้ศึกษาได้ออกแบบวิธีการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง โดยการทำเป็นแบบฟอร์ม งานวิจัยนักเรียน ซึ่งผู้เรียนสามารถตั้งปัญหาที่สงสัยได้เอง จากปัญหาทั้งในเนื้อหาสาระ และจากปัญหาที่เกิดจากความสนใจ เมื่อได้ปัญหาผู้เรียนไปศึกษาค้นคว้าจากแหล่งข้อมูลต่างๆ พร้อมกับมาสรุป เป็นองค์ความรู้ต่อไป

กรอบแนวคิด

การพัฒนาวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อส่งเสริมการค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยการวิจัยของนักเรียน ตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้ เป็นการศึกษา ที่ผู้ศึกษากำหนดรูปแบบกรวิจัยของผู้เรียน ขึ้นใช้เอง ในวิชาประวัติศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสตรีศึกษา ในรายวิชาอื่นสามารถนำไปใช้ หรือไปประยุกต์ใช้ได้

สถิติที่ใช้

ตรวจสอบผลการศึกษาค้นคว้าและนำเสนอรายงานจากผู้เรียน (ไม่ใช้สถิติ)

ประชากร

การศึกษารั้งนี้ ใช้กับประชากรชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสตรีศึกษา ที่เรียนระดับมัธยมศึกษา ปีที่ 5 จำนวน 8 ห้อง (ที่ครู เนตรนภา อุดมศักดิ์) เป็นผู้สอน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษการวิจัยของนักเรียน โดยครูผู้สอนตรวจสอบการศึกษาค้นคว้า ว่า ปัญหาที่ผู้เรียนเกิดความสนใจ สงสัย ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้มาอธิบายปัญหาอย่างไร สอดคล้อง กับปัญหาที่ตั้งไว้หรือไม่ ได้ข้อสรุปว่าอย่างไร นำผลการศึกษามาตั้งเกณฑ์การให้คะแนนเพื่อวัดประเมิณผล การเรียนรู้ตามสภาพจริง โดยผู้สอนกำหนดร่วมกับผู้เรียนว่า ในหนึ่งภาคเรียนค้นคว้าหาความรู้ หรือ วิจัย นักเรียนได้

ให้คะแนนตามเกณฑ์ ดังนี้

ค้นคว้าหาความรู้หรือวิจัยของนักเรียน 16 เรื่อง ขึ้นไป ให้คะแนน ระดับ 4 ดีมาก

ค้นคว้าหาความรู้หรือวิจัยของนักเรียน 10-15 เรื่อง ให้คะแนนระดับ 3 ดี

ค้นคว้าหาความรู้หรือวิจัยของนักเรียน 6-9 เรื่อง ให้คะแนน ระดับ 2 ปานกลาง

ค้นคว้าหาความรู้หรือวิจัยของนักเรียน 1-5 เรื่อง ให้คะแนน ระดับ 1 น้อย

สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาวิธีการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองหรือการวิจัยของนักเรียน
ในภาคเรียนที่ 2/2567 พบว่า นักเรียนสามารถค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองหรือการวิจัยในชั้นเรียน
โดยภาพรวมทั้งโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 อยู่ในเกณฑ์ ปานกลาง

อภิปรายผล

จากการศึกษาค้นคว้า วิจัยของนักเรียน ส่งผลให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ทั้งเรื่องตาม
สาระการเรียนรู้ และเรื่องที่เกิดจากความสนใจ อย่างหลากหลาย ไม่จำกัดความสนใจ สงสัย เกิดเป็นองค์
ความรู้ใหม่ที่ถาวร อันจะเป็นการเปลี่ยนรูปแบบการสอนจากการท่องจำเพียงอย่างเดียว มาเป็นการค้นคว้า
หาความรู้ได้ด้วยตนเอง สอดคล้องกับแนวปฏิรูปการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สนองต่อ
พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ด้วย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. สนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียน ให้รู้จักการแสวงหา ค้นหาค้นคว้าความรู้ได้ด้วยตนเอง
2. ครูและผู้เรียนสามารถเกิดการเรียนรู้ไปพร้อมกัน คือได้องค์ความรู้จากผู้เรียนที่ไปศึกษาค้นคว้า
มารายงานหน้าชั้นเรียน
3. เป็นพื้นฐานให้ผู้เรียนได้รู้จักการวิจัยขั้นต้น อันจะส่งผลให้เป็นนักวิจัยในอนาคตสู่
พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ 2542 มาตรา 24(5) และมาตรา 30
4. ส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีคุณค่า ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

ข้อเสนอแนะ

1. ควรส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยการฝึกการทำการวิจัยของนักเรียนในทุกชั้นเรียน ทั้งระดับ
ก่อนประถม ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา เพื่อเป็นพื้นฐานการเรียนรู้อย่างมีคุณค่า และถูก
ทิศทาง
2. การทำโครงการในรายวิชาต่างๆ ควรลดลงเพราะเหตุว่า เป็นสิ่งที่ลงทุนที่สูงยุ่งยาก สิ้นเปลือง
เวลา ครูกำหนดคิดเรื่องที่จะศึกษาให้และที่สำคัญโดยส่วนมากมักทำโครงการเพื่อการประกวดแข่งขัน ไม่ทำ
โครงการเพื่อต้องการเน้นกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน ควรเปลี่ยนมาเป็นการวิจัยของนักเรียนซึ่งไม่ได้
ลงทุนมากเพียงแค่เป็นการลงทุนทางสมองเท่านั้นเอง

เอกสารอ้างอิง

กนกวรรณ แก้วชาธ. ผลการเรียนรู้และการคิดวิเคราะห์ กิจกรรมการเรียนรู้ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
กระทรวงศึกษาธิการ. 2541 : 13 ;

พชรพรรณ จัทรางศุ. การคิดแก้ปัญหาของบุคคลนั้น ต้องการกลไกแห่งความสามารถในการที่จะ
อ้างอิงและจำแนกประเภทของสิ่งเร้า

นางสาวเพ็ญศรี พิลาสันต์. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการ
เรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง มนุษย์ กับสังคม ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (PBL)กับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
ตามวิธีปกติ โรงเรียนสตรีศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด
มณฑล ธรรมชาติ แนวคิดของการเรียนรู้ของนักจิตวิทยา คือ กลุ่มทฤษฎีการเรียนรู้เชิงพฤติกรรมนิยม
(Behaviorist Learning Theory)

